

e un actor dotat, Eugen Jebeleanu, cu finețe și eleganță în rol, Ioanide e mai vitregit de text și de rol și Victor Manovici nu mi-a făcut impresia că are cum să-l impună. În versiunea propusă el nu participă, se străduie să descopere doar o lume și tâcul unei existențiale edificări. Cât și ce descoperă, la rândului lui, publicul din această uluitoare construcție artistică, cu episoade ilustrative în suită și contrapunct, evoluții individuale și de grup, virtuozitate plastică, sonoră, proiecții, voci din off, e o întrebare...

Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara – Scrinul negru sau Manifestul broastei testoase, adaptare de Ada Lupu după romanul lui George Călinescu. Direcția de scenă: Ada Lupu; decoruri: Emilia Jivanov; coregrafia: Angela Șuiu; sound desing: Horea Crișan. Distribuția: Victor Manovici, Alina Reus, Mihaela Murgu, Vladimir Jurăscu, Ana Maria Cojocar, Luminița Tulgara, Eugen Jebeleanu, Coralia Niculescu, Daniela Bostan Popa, Laura Avarvari, Cristian Szekerea, Irene Flaman Cătălina, Cătălin Ursu, Valentin Ivanciuc, Eugen Moțățeanu, Luminița Stoianovici, Ion Rizea, Colin Buzoianu, Benone Viziteu, Mirela Puia, Andrei Boroșovici, Sabina Bijan, Petru Silviu Văcărescu, Paula Maria Frunzeti, Roberta Popa Ionescu, Ana-Maria Pandele. Data premierei: 19 mai 2005.

Galați

Irina IONESCU

De la Dunăre la Marea Nordului

Din cauza aglomerației de premiere, festivaluri și gale de la sfârșitul stagiunii trecute, spectacolul Teatrului „Fani Tardini” din Galați, cu *Moartea lui Eskrokov*, a trecut aproape neobservat. Doar telefoanele insistente ale Monei Sandu (secretar literar al teatrului), m-au făcut sau mai bine spus, m-au obligat să nu-l ratez și să plec la Galați, în plină grevă SNCFR. Astfel, mai mult de nevoie, decât de voie, am văzut un spectacol care mi-a plăcut din cel puțin trei motive: Stela Verebceanu (scenografie), Cristian Gheorghe (rol titular) și Svetlana Friptu (Mavrușa).

Moartea lui Eskrokov este o farsă tragică, o comedie neagră și bineînțeles, absurdă despre destin și constrângeri sociale, libertate de expresie și universuri concentraționale care, dacă nu ar fi fost montată cu ajutorul unor mijloace împrumutate din teatrul de animație, nu ar mai fi prezentat absolut nici un interes – subiectul propus fiind deja perimat, din cauza multiplelor repetiții pe scenele românești. Devenind un spectacol în care scenografia deține rolul principal și trasează limitele convenționale ale fiecărui personaj, are incontestabil mult mai multe șanse să se impună ca unul dintre cele mai bune spectacole gălățene ale ultimilor ani. Totul pornește de la niște îngroșate detalii de vestimentație, de la schițele de costum, adevărate caricaturi ale personajelor bălciului universal: umeri largi de halterofil, mustăți exagerat de mari, o cocoașă sub un halat de catifea, un decolteu mult prea generos ca să fie natural, pereți ca dintr-un desen suprarealist. În jurul lor se construiește fiecare personaj, de aici îți trage fiecare dintre ele dramul de autenticitate și aplauzele la scenă deschisă.

Iar dovada că scenografia Stelei Verebceanu reușește să găsească aproape în cazul tuturor personajelor elementele care să le indice și să le ajute să-și mențină starea convențional-teatrală caracteristică poate fi chiar prestația protagonistului,

Cristian Gheorghe. Un actor pe care abia acum l-am descoperit, dar care a fost vizibil mai bun în prima parte a montării, sub metamorfoza machiajului și a costumului, mult mai spectaculos prefabricate decât în ultima parte.

O altă actriță pe care am văzut-o pentru prima oară la Galați este Svetlana Friptu. Foarte talentată, ea și-a construit dintr-un rol de mică întindere, câteva apariții scenice care m-au făcut să o rețin și să-mi doresc să o revăd într-un rol care să-i ofere șanse reale de afirmare.

Moartea lui Eskrov este în primul rând un spectacol care dă scenografiei ce-i al scenografiei și teatrului ce-i al teatrului: convenția declarată și jocul/joaca. O face și pentru că subiectul tratat se pretează unei abordări de acest gen, dar își permite să o facă – în primul rând – pentru că are în spate o echipă de profesioniști. O echipă aleasă, motivată, supervizată de regizorul Ion Sapdaru – cel care se ascunde firesc și foarte discret, în spatele tuturor ieșirilor la rampă.

La Galați am mai descoperit câte eforturi fac actorii de aici pentru a ieși din izolarea în care au intrat și din care doar performanța spre care aspiră ar putea să-i scoată. Am văzut cât de mult tânjesc după cât mai multe participări la festivaluri și mai ales după o Gală a Premiilor UNITER. Și pentru că nu vreau să fiu acuzată de nici un fel de urmă de cinism, mă opresc și mă abțin deocamdată de la orice alt comentariu.

P.S.: Răbdarea colegilor mei de redacție, îngăduința cu care îmi prelungesc la fiecare număr termenul-limită de predare a cronicilor și salvatoarele mele café-interneturi mi-au permis să consemnez la Marea Nordului ceea ce am văzut la Dunăre. Într-o zi mult mai urâtă și fără soare, bineînțeles! De aici și titlul oarecum frivol al articolului – mult mai potrivit pentru numărul de vară al revistei, dar și toate urările mele de bine și succes în noua stagiune.

Marinela ȚEPUȘ

La un pas de eveniment!

Creator straniu, cu evoluție inegală, cu unele spectacole inteligent construite, bogate imagistic, cu altele – doar stufoase, cu aglomerări de simboluri, Ion Sapdaru a montat nu de mult, pe scena Teatrului Dramatic „Fani Tardini” din Galați, *Moartea lui Eskrov* (după *Moartea lui Tarelkin*) de Suhovo-Kobâlin. Adunând cam 80% din potențialul artistic al teatrului, regizorul și-a „ordonat” actorii într-o producție de amploare, cu multă mișcare (riguros alcătuită de actorul Marius Manole), cu accente grotești.

Atras, în egală măsură de replică și de imagine, regizorul încearcă să dea permanent „corp” cuvântului, riscând ca, prin astfel de „convertiri”, reprezentarea să devină obositoare. (Este ceea ce, de fapt, se și întâmplă în partea a doua.) Dar spectacolul începe „promițător”, se dezvoltă în scene de un haz nebun – e drept, pe alocuri, tușele groase sparg armonia întregului, transformând totul într-o „petrecere” (aproape) orgiastică. Este vrerea artistului să fie pe placul publicului, care, de altfel, și „gustă” cu nesaț asemenea provocare. Nimic frumos! O lume hădă, în care escrocii de profesie sunt cu mult întrecuți de cei din sistemul